

Ziekte van Marek: aanpak via enten en/of bedrijfshygiëne!

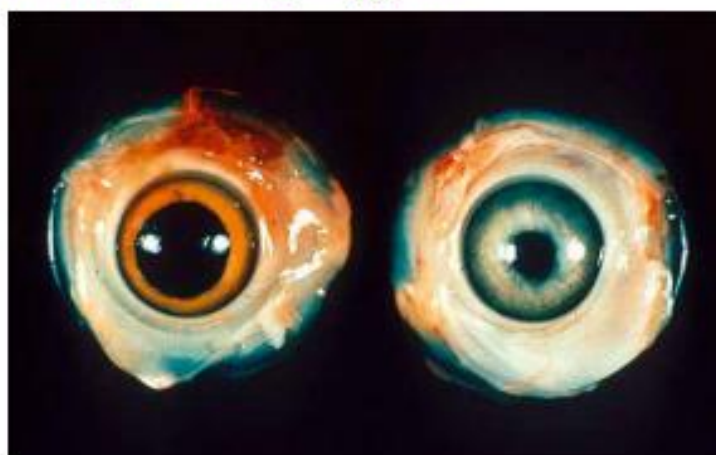
Afgelopen periode wordt er o.a. door de Gezondheidsdienst voor Dieren vaker melding gedaan van Marek-uitbraken bij vooral traaggroeiende vleeskuikens.

Wat is de ziekte van Marek? Op welke manier vindt verspreiding plaats? Welke maatregelen kunnen wij als sector nemen?

Wat is de ziekte van Marek

De ziekte van Marek is een zeer besmettelijke virale infectieziekte. Het is een veel voorkomende aandoening bij pluimvee en wordt veroorzaakt door een Herpesvirus (Marek Disease Virus). Het herpesvirus is algemeen voorkomend in de omgeving en is ongevoelig voor veel invloeden van buitenaf. Door verspreiding van stofdeeltjes vermengd met huidcellen en veerfollikelcellen wordt het virus overgedragen. Hierdoor is voorkomen van infecties zeer moeilijk.

Er worden een tweetal verschillende uitingsvormen onderscheiden bij de ziekte van Marek. Bij de **klassieke vorm** vindt aantasting plaats van diverse lichaamszenuwen. Dit geeft verlamingsverschijnselen bij de aangetaste dieren. De **acute vorm** geeft plotseling hoge uitval. Hierbij vindt tumorvorming plaats in diverse organen. Tumoren worden gevormd met weefsel dat normaliter afweerstoffen produceert. Ook ziet men bij de acute vorm dat op de

huid gezwollen veerfollikels ontstaan. Het oog krijgt een afwijkende vorm en kleur van de iris. Dit leidt uiteindelijk tot blindheid.

Enten

Zowel leghennen als vermeerderingsdieren worden op de 1^e levensdag op de broederij geënt tegen de ziekte van Marek. Indien zij geen besmetting meemaken in de eerste levensweken zijn ze hun gehele leven beschermd tegen deze ziekte. De vermeerderingsdieren geven aan hun

nakomelingen de maternale immuniteit mee die normaliter afdoende is tot ongeveer 6 weken leeftijd. Het enten op de broederij gebeurt subcutaan met een injectiespuit; tegenwoordig is het ook mogelijk om bijvoorbeeld vleeskuikens in ovo (in het broedel) te enten. Door een combinatie met NCD-entstof kan ook tegen Marek worden geënt.

Verspreiding

Door de productie voor diverse retailconcepten (Kip van Morgen, 1 Ster Beter Leven en biologische vleeskuikens) worden vleeskuikens steeds langer aangehouden, in specifieke gevallen tot 81 dagen! Ook de houderij is veranderd door meer uitloop buiten de stallen (zowel Wintergarten als "vrije uitloop"). Hierdoor is de vleespluimveestapel in Nederland duidelijk anders geworden. Dit betekent meer kans om in aanraking te komen met het veldvirus van Marek met daarbij ook het feit dat de maternale immuniteit bij veel vleeskuikens op bepaald moment niet meer aanwezig is. Dat vraagt om gepaste maatregelen, vanuit oogpunt van welzijn, maar ook om economische schade voor de pluimveehouder te beperken.

Maatregelen

Door goede vaccinatie op de kuikenbroederij kan schade worden voorkomen. Vleeskuikenhouders willen ook hun traag groeiende kuikens een goede bescherming geven tegen de ziekte van Marek. Naast vaccinatie speelt bedrijfshygiëne een zeer belangrijke rol om zoveel mogelijk de omgeving vrij te houden van het virus. Dit betekent optimaal reinigen en ontsmetten voordat nieuwe kuikens

worden aangevoerd. Vergeet daarbij de overdekte uitloop niet! Voordat de kuikens de 1^e keer naar buiten gaan, is het aan te raden nogmaals de uitloop te ontsmetten.

Extra waakzaamheid wordt gevraagd voor bedrijven met "vrije uitloop" en vaak ook meerdere leeftijden. Naast een gewenste zeer hoge bedrijfshygiëne in de stallen kunnen deze bedrijven eigenlijk niet zonder vaccinatie op de 1^e dag op de broederij.

Als sector die inspeelt op de behoefte van de maatschappij mag er van de andere marktpartijen verwacht en gevraagd worden dat zij hun verantwoordelijkheid nemen door de extra gemaakte kosten op redelijke wijze te vergoeden.

Het vleespluimveeteam